

PIJLER 3: Basiselementen voor een efficiënte en sterke handhavingsketen (Fiche 18)

Kordate en consequente handhaving is het sluitstuk van het Vlaams verkeersveiligheidsbeleid. Wie het eigen leven en dat van anderen in gevaar brengt, verdient een gepaste bestraffing. We versterken de handhavingsketen en verhogen zowel de objectieve als de subjectieve pakkans en we hebben aandacht voor een snelle afhandeling en een zekere bestraffing.

We werken constructief aan bestaande knelpunten in de handhavingsketen. Daarbij hebben we oog voor de beschikbaarheid van voldoende actuele en kwalitatieve gegevens, voldoende capaciteit en beschikbare middelen.

We schenken ook aandacht aan de inzet van innovatieve technologieën. Mogelijke aspecten die kunnen leiden tot een efficiëntieverhoging op vlak van afhandeling en verwerking van de vastgestelde overtredingen worden aangegrepen of ondersteund.

– *Gewenst effect:*

- Beschikken over actuele en kwalitatieve basisgegevens en databanken die een optimaal handhavingsbeleid mogelijk maken.
- Voldoende capaciteit en middelen om een voldoende hoog handhavingsniveau te bereiken.
- Verdere daling van het aantal niet-vervolgde overtredders.
- Op een verkeersinbreuk volgt een passende bestraffing.

– *Acties:*

- Onderzoeken van het wettelijk kader bij voorstellen van prestatie-overeenkomsten vanuit de geïntegreerde politie. Via optimaal gebruik van de middelen in het Vlaamse verkeersveiligheidsfonds voor verkeersveiligheidsdoeleinden:
 - Stimulering van een voldoende hoog handhavingsniveau via de opmaak van prestatie-overeenkomsten/convenanten met de politie, gekoppeld aan prestatie-indicatoren.
 - Ondersteunen van een controlecultuur waarbij elke controle van een bestuurder gepaard gaat van een standaard verkeerscontrole op de belangrijke verkeersveiligheidsthema's (cfr. stoppen = blazen).

- Mee zorgen voor een goede handhavingscommunicatie en –strategie, met de nodige benadrukking van en aandacht voor duiding bij deze communicatie.
- Bijdragen tot het kunnen beschikken over kwalitatieve gegevens en performante databanken verkeer voor de controles en vaststellingen (vb. actuele en kwalitatieve gegevens veelplegers, rijbewijzen, technische keuring, verzekeringen, herstelonderzoeken, leasingvoertuigen, letselongevallen,...).
- Facilitering op vlak van inzet van technologische hulpmiddelen en metrologie (zie ook fiche *“ANPR-trajectcontrole”*):
 - Automatisering van de vaststellingen en de verwerking ervan moeten bijdragen tot het optimaliseren van de aangewende capaciteit en middelen.
 - Ondersteunen gebruik nieuwe technologieën (cfr. speed gun) en/of vereenvoudiging van procedures ten gevolge van nieuwe efficiëntere technologieën.
 - Streven naar uniformiteit van handhavingsapparatuur en complementariteit tussen verschillende systemen via ondersteuning andere overheden (politie, lokale overheden,...) om bij te dragen tot een efficiënt handhavingsnetwerk (cfr. ANPR-opdrachtcentrale). Het gebruik van een “opdrachtcentrale” kan eventueel uitgebreid worden naar andere nuttige handhavingstechnologieën.
- Onderstrepen van het belang van snelle concretisering van de handhaving van de buitenlandse overtredders (cfr. ook Cross-border enforcement-richtlijn). Iedereen dient een even grote controlekans en kans op bestraffing te hebben om een efficiënte handhaving te kunnen bewerkstelligen.
- Efficiëntere procedures: mee streven naar een éénmalige vatting (inclusief eenvoudige betalingsmogelijkheid boetes), zodat tijd, kosten en mankracht kunnen worden uitgespaard, en éénmalige zending, zodat de overtredder onmiddellijk weet welk gevolg vasthangt aan de begane verkeersovertreding.
- Ondersteuning bieden aan de invoering van het “bevel tot betalen” als bijdrage tot oplossing voor de flessenhals bij de politierechtbanken, zodat meer capaciteit kan vrijkomen voor de behandeling van de zware overtredingen.
- Zo efficiënt mogelijke bestraffing van de overtredders, waarbij ook gebruik gemaakt kan worden van alternatieve gerechtelijke maatregelen, zoals de leermaatregelen (zie fiche *“Alternatieve leermaatregelen”*).
- Kwalitatieve controle op het terrein (zie ook fiche *“Levenslang leren”*): goede opleiding, uitrusting en afstemming politie en de andere

controleurs op het terrein, zodat op een kwalitatieve en eenduidige manier gecontroleerd kan worden. Aandacht voor versterking van de expertise, een goed preventiebeleid en voorbeeldfunctie zijn hierbij ook belangrijke elementen.

- Het federale efficiëntietraject nauw opvolgen en vanuit Vlaanderen verdere optimalisering van de handhavingsketen onderzoeken en in dit kader voorstellen ter zake formuleren (cfr. administratieve inning vs mogelijkheid tot identificatie veelplegers/recidivisten; kentekenaansprakelijkheid).

– *Kritische succesfactoren:*

- Het is van belang voor een verdere verhoging van de handhaving te kunnen gebruik maken van de middelen vanuit het Vlaamse Verkeersveiligheidsfonds om samen met de politiediensten op basis van (goede) convenanten afspraken te maken en goede voorwaarden te formuleren zodat de middelen zo efficiënt mogelijk ingezet worden voor meer verkeersveiligheid.
- Toegang tot geactualiseerde en betrouwbare databanken verkeer (vb. voor rijbewijzen, recidive, openstaande boetes, al dan niet gekeurde en/of verzekerde voertuigen, goed verkeersstrafregister, leasingvoertuigen, ...).
- Efficiëntieverhoging proces gezien de toename van het aantal te verwerken inbreuken als alle buitenlandse overtreeders geïdentificeerd zullen worden. Bij problematische bottleneck kan administratieve afhandeling worden overwogen.
- De volledige keten mag geen “gap” laten tussen feit, ontvangst PV, bestraffing en strafuitvoering, om de kans op gedragsbeïnvloeding en -aanpassing te maximaliseren.

– *Ondersteunende maatregelen:*

We trachten zoveel als mogelijk, in onderlinge afstemming met de verschillende betrokken partijen, tot een geïntegreerd handhavings- en verkeersveiligheidsbeleid te komen.

Het Vlaamse Gewest zorgt nu reeds voor ondersteuning bij het gebruik van nieuwe handhavingstechnologieën om het controleproces te versterken en te automatiseren.

Via samenwerking tussen de verschillende inspectiediensten kunnen grootschalige en efficiënte controleacties georganiseerd worden, zoals bijvoorbeeld voor de controle op zwaar vervoer.

Handhaving dient steeds gepaard te gaan met een goede communicatie en ondersteuning te krijgen vanuit sensibilisering, educatie, infrastructuur & voertuigtechnologie.

– *Monitoring en opvolging:*

We zorgen voor systematische monitoring en evaluatie van de elementen tot optimalisering van de handhavingsketen in de Werkkamer Handhaving.

– *Verantwoordelijken:*

Het departement MOW en het Agentschap Wegen en Verkeer in eerste instantie voor wat betreft de Vlaamse bevoegdheden, maar ook bijvoorbeeld GOCA voor wat betreft de databank technische keuring. Andere partijen hebben zeker ook hun rol te spelen waar het de beschikbaarheid van kwalitatieve databanken betreft. Daarnaast zal een goede samenwerking vereist zijn met de federale overheid, politie en justitie om te komen tot een volledige optimalisatie van de handhavingsketen. Initiatieven in de andere gewesten worden in dit kader opgevolgd.

– *Impact/bijdrage tot de verkeersveiligheid (inschatting)*

Een efficiënte, consequente en sterke handhaving en opvolging kan in belangrijke mate een effect hebben op de versterking van de relatie “inbreuk – gevolg” en dus een sterker effect resulteren op een potentiële gedragsaanpassing.

Wie	Wat	Timing
MOW/FOD/Politie/Justitie	Verder ondersteunen automatisering controle-middelen en optimalisatie databanken	permanent
MOW/Politie/Justitie	Afstemmen communicatie/handhaving	permanent
Politie	Voorstel prestatie-overeenkomst	Vanaf 2017 mogelijk